

Visiedocument toekomst Spelwijk

Opdrachtgever: Gemeente Dronten

Versie: Definitief

Datum: 03-10-2019

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Aanpak	3
Koffiecorner	3
Swipocratie	4
Eén-op-één gesprekken	5
Buurtgesprek	6
Analyse	7
Input uit de Koffiecorner	8
Input uit de één-op-één gesprekken met ondernemers en/of pandeigenaren	10
De 6 scenario's tijdens het Buurtgesprek	12
Een extra Swipocratie ronde	15
Ontwikkelvarianten	16
Naar een toekomstbeeld voor Spelwijk	30
Richting kiezen	30
Het vervolg	31
Bijlage 1 - Overzicht Swipocratie uitslagen	32

Inleiding

Bedrijventerrein Spelwijk houdt de gemoederen in Swifterbant al lange tijd bezig. Leegstaande bedrijfspanden en de aanwezigheid van asbest leiden tot een gevoel van onveiligheid. Daarnaast zien veel Swifterbanters de uitstraling van het terrein als een slecht visitekaartje voor het dorp.

In juni 2018 heeft de gemeenteraad van Dronten definitief besloten dat Spelwijk geen nieuwe woningbouwlocatie wordt voor Swifterbant. Wel heeft de gemeenteraad gevraagd om een plan van aanpak op te stellen voor de revitalisering van Spelwijk. Hierbij is benadrukt om met een 'Out of the Box' benadering diverse varianten voor herontwikkeling te onderzoeken. Verschillende stakeholders moeten hierbij goed worden betrokken.

Bureau Jonge Honden heeft opdracht gekregen om het participatieproces voor de toekomst van Spelwijk te ontwikkelen en faciliteren met als doel om in het najaar van 2019 een visiedocument met ontwikkelvarianten op te leveren. Het visiedocument vertaalt de wensen, meningen en zorgen van bewoners en ondernemers naar manieren om Spelwijk te verbeteren. Dit document is geen uitgewerkt ontwikkelingsplan met maatregelen die financieel zijn doorgerekend. Eerst zal het visiedocument door het college worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Afhankelijk van de besluitvorming in de gemeenteraad zal de uitwerking volgen

Dit visiedocument bestaat uit drie delen. Eerst lichten we onze aanpak en gebruikte tools en methoden toe. Vervolgens geven we een samenvatting van de analyse naar aanleiding van alle verzamelde input. Dit vertaalt zich in de vier ontwikkelvarianten die voortkomen uit de analyse, inclusief advies en aanbevelingen voor het advies.

Aanpak

Om tot dit visiedocument te komen, is op verschillende manieren informatie opgehaald bij betrokken stakeholders in en rondom Spelwijk. Per onderdeel leggen we kort de methode en het doel uit. In het volgende hoofdstuk (Analyse) gaan we verder in op de inhoudelijke uitkomsten en de verwerking hiervan.

Koffiecorner

Als eerste contactmoment met bewoners is gekozen voor een laagdrempelige methode: een ingerichte koffiecorner voor de supermarkt aan de De Poort in Swifterbant en een bezoek aan voetbalvereniging Swift '64. Op zaterdag 8 juni gingen vier collega's van Jonge Honden in gesprek met voorbijgangers en vroegen naar hun mening en wensen over Spelwijk. Als ondersteuning voor dit gesprek werd gebruik gemaakt van de 'Swipocratie' tool (zie volgende methode).

Doel: op een laagdrempelige manier input ophalen bij Swifterbanters (en hen uitnodigen voor het latere Buurtgesprek)

Aantal deelnemers: 62

Resultaat: meningen over het huidige Spelwijk en ideeën voor het Spelwijk van de toekomst

Swipocratie

Swipocratie is een online participatietool waarbij gebruikers aan de hand van beelden input kunnen geven over (onder andere) een gebiedsontwikkeling. Het is een laagdrempelige en eenvoudige methode, waarbij alleen naar links of rechts 'geswiped' hoeft te worden. In dit traject is de Swipocratie tool op twee manieren gebruikt:

- 1) Als inspiratietool tijdens de Koffiecorner gesprekken. Deelnemers kregen beelden te zien met de vraag: 'Ziet u dit als mogelijke toekomstontwikkeling voor Swifterbant?' Na het swipen, werd in het gesprek verder ingegaan op de gemaakte keuzes en de wensen en zorgen die hierachter zitten;
- 2) Als draagvlaktool na het Buurtgesprek. De Swipocratie tool werd hier gebruikt om eerdere bevindingen en aannames bij een breed publiek te toetsen. Dit gebeurde niet alleen met beelden, maar ook met stellingen en dilemma's waar gebruikers op konden reageren.

Door Swipocratie op de bovenstaande twee manieren in te zetten, bood het een toegevoegde waarde op de andere gebruikte methoden.

Doel: op een laagdrempelige manier meer informatie halen uit gesprekken (inspiratietool) en bevindingen en/of aannames toetsen bij een breed publiek (draagvlaktool)

Aantal deelnemers: 42 (inspiratietool) en 588 (draagvlaktool)

Resultaat: aanvullende indicatie voor meningen en voorkeuren

Eén-op-één gesprekken

Voor een bepaalde doelgroep is gekozen om informatie op te halen door middel van één-op-één gesprekken. Het gaat om ondernemers, pandeigenaren en Dorpsbelangen Swifterbant. We vonden het belangrijk om deze stakeholders te spreken op een moment en locatie die hen schikt. Meestal was dit op hun eigen locatie en in een aantal gevallen telefonisch. In deze gesprekken was het mogelijk om meer door te vragen op het beeld van het huidige Spelwijk en de ideeën voor de toekomst. Ook hier is de Swipocratie (inspiratie)tool gebruikt om het gesprek te verrijken. Van alle gesprekken zijn verslagen gemaakt om mee te nemen in de verdere analyse. De geïnterviewden zijn tevens uitgenodigd om deel te nemen aan het latere Buurtgesprek.

Doel: input ophalen bij ondernemers, pandeigenaren en Dorpsbelangen op een manier dat goed past binnen hun agenda

Aantal deelnemers: 12

Resultaat: gespreksverslagen over het huidige Spelwijk en ideeën voor het Spelwijk van de toekomst

Buurtgesprek

Op 9 juli zijn we met bewoners, Dorpsbelangen Swifterbant, ondernemers en enkele raadsleden in gesprek gegaan over de ophaalde input uit eerdere momenten. Alle mensen die we eerder hebben gesproken, waren hiervoor uitgenodigd. Ook is een uitnodiging voor deze avond verspreid via de online kanalen van de gemeente en lokale media. Het Buurtgesprek werd ingeleid (en later ook afgesloten) door wethouder Irene Korting. Vervolgens gingen deelnemers aan tafels met elkaar in gesprek over 6 fictieve toekomstscenario's. Deze scenario's waren opgesteld aan de hand van de opgehaalde input.

Deelnemers bekeken elk scenario vanuit drie perspectieven: die van Churandy Martina (welke kansen zie je bij dit scenario?), Maarten van Rossem (welke zorgen roept dit scenario op?) en John Lennon (welke dromen heb je bij dit scenario?). De inhoudelijke uitkomsten van deze gesprekken lees je in het volgende hoofdstuk. Aan elke tafel zat iemand van Jonge Honden om het gesprek te begeleiden en de resultaten ervan op te schrijven.

Doel: het toetsen van de eerder opgehaalde input en verschillende belanghebbenden met elkaar in gesprek laten gaan

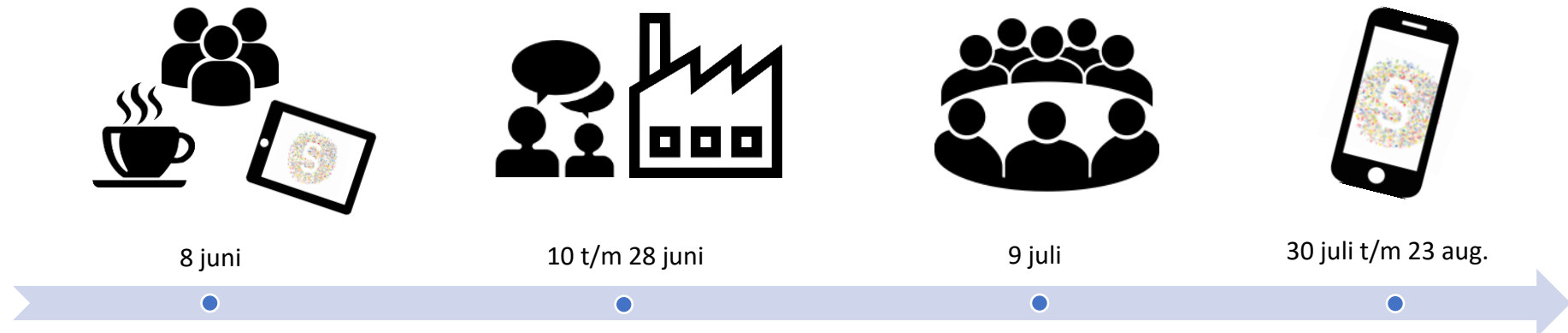
Aantal deelnemers: 25

Resultaat: gespreksverslagen over het huidige Spelwijk en ideeën voor het Spelwijk van de toekomst

Analyse

In de periode juni tot en augustus 2019 is bij verschillende stakeholders op diverse manieren input opgehaald over de huidige situatie en de toekomst van bedrijventerrein Spelwijk. Het gaat hier vooral om kwalitatieve data: uitspraken, meningen, wensen, zorgen en ideeën. Gedurende het proces met stakeholders hebben we stapsgewijs een analyse uitgevoerd. Op deze manier konden we bevindingen tussentijds toetsen en (indien nodig) bijstellen en/of aanscherpen.

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de inhoudelijke analyse die we hebben gedaan om uiteindelijk tot vier ontwikkelvarianten voor Spelwijk (volgende hoofdstuk) te komen.

Input uit de Koffiecorner

Het huidige Spelwijk

Iedereen die we spraken, kent Spelwijk en bijna iedereen rijdt of fietst er wel eens doorheen om Swifterbant in of uit te gaan. Sommigen gebruiken Spelwijk voor een wandeling, al dan niet met de hond. Er zijn nauwelijks bewoners die één van de bedrijven in Spelwijk als bestemming hebben.

Over het algemeen hebben de respondenten een negatieve associatie met Spelwijk. Veelgenoemd zijn de verpauperde gebouwen, rommelige bedrijventerrein en openbare ruimte en onveilige verkeerssituatie. Daarbij is sociale onveiligheid regelmatig genoemd. De afgelegen plek en leegstaande panden trekken hangjongeren aan en dat kan leiden tot overlast. Bijna iedereen die we spraken vindt Spelwijk een slecht visitekaartje voor Swifterbant. Over het algemeen is er weinig vertrouwen dat de gemeente met een goede oplossing komt. Er is al veel gesproken over Spelwijk, maar het heeft tot nu toe weinig opgeleverd. Daarbij geven verschillende respondenten aan dat Swifterbant regelmatig achter wordt gesteld ten opzichte van Dronten.

Positief is dat er nu een aantal panden zijn opgeknapt, waardoor de uitstraling van het gebied is verbeterd. Het gerucht dat er een nieuwe eigenaar is gevonden voor 'de panden van Meijer' zien mensen als kans op verbetering. De hoop is dat de gemeente dit aangrijpt om ook bij te dragen aan 'een boost' van het gebied.

De toekomst van Spelwijk

Uitstraling

Op de vraag hoe Spelwijk er in de toekomst uit moet zien, is vaak genoemd dat het in ieder geval een stuk netter en meer opgeknapt moet worden; zowel de openbare ruimte als de panden. Het huidige pand van Timmerman B.V. werd hiervoor vaak als referentie gebruikt. De openbare ruimte moet goed verzorgd zijn met aandacht voor regelmatig onderhoud, zowel het groen als de wegen. Een schoon en verzorgd gebied zorgt daarbij voor een aantrekkelijkere entree voor het dorp. Wat opvalt bij veel antwoorden is het realisme en de nuchterheid: het hoeft geen enorm moderne uitstraling te krijgen, want dat past niet bij de huidige ondernemingen en niet bij Swifterbant.

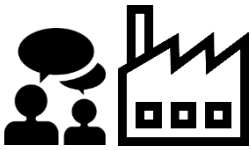
Functies

Hierover waren de meningen verschillend. Een deel van de respondenten vindt dat Spelwijk uitsluitend een bedrijventerrein moet blijven. Hierbij is geen ruimte voor andere functies. Andere respondenten zagen het wel zitten dat Spelwijk in de toekomst meer biedt dan alleen een plek voor bedrijven. Wat een aantal keer werd genoemd, waren faciliteiten voor de jeugd, sportfaciliteiten, een park en kleinschalige ontmoetingsfuncties (eventueel met horeca). Bij deze 'nieuwe' functies werd vaak wel de kanttekening gemaakt dat de functies moet passen bij de schaalgrootte van Swifterbant ("Is zo'n functie wel haalbaar?") en dat het niet mag leiden tot 'kannibalisering' van de bestaande functies in het dorp.

Ondanks het raadsbesluit dat woningbouw op Spelwijk geen optie is, werd deze wens in de gesprekken nog vaak benoemd.

Fysieke aanpassingen

Tijdens de gesprekken over de toekomst van Spelwijk kwamen ook enkele fysieke aanpassingen in het gebied ter sprake. Bij sommige respondenten was de sloop van leegstaande panden een wens om andere functies mogelijk te maken. Het uitbreiden van de huidige wandelpadjes tussen het bedrijventerrein en de woonwijk is ook een aantal keer genoemd. Veel respondenten benoemden de verkeersveiligheid in Spelwijk als verbeterpunt en zien aparte fietspaden en overzichtelijkere kruispunten als een oplossing hiervoor. Voor de vrachtwagenparkeerplaatsen aan de Industrieweg bestaat een wens om deze óf te verplaatsen óf te voorzien van de benodigde voorzieningen om overlast (afval en toiletbehoefte) voor de omgeving te voorkomen.

Input uit de één-op-één gesprekken met ondernemers en/of pandeigenaren

Het huidige Spelwijk

Het merendeel van de gesproken ondernemers en pandeigenaren is van mening dat Spelwijk een slecht aanzicht heeft en wel een opknopbeurt kan gebruiken. De kanttekening die hierbij wordt gemaakt, is dat een beetje rommeligheid bij een bedrijventerrein hoort en je niet kunt verwachten dat het zo aantrekkelijk wordt als een woonwijk. De ondernemers zijn over het algemeen tevreden over Spelwijk als locatie: de ligging is gunstig en de bereikbaarheid in het gebied zelf is prima. Ook is er prima contact tussen de ondernemers onderling. Een aantal ondernemers geeft aan tevreden te zijn met de manier waarop de gemeente het openbaar groen bijhoudt. Het andere deel vindt het nog onvoldoende en noemt de ingreep van een paar jaar geleden een 'halfslachtige verbeterpoging'.

Verkeerveiligheid en sociale veiligheid zijn veelgenoemde thema's in de één-op-één gesprekken. Door leegstand, slechte zichtlijnen en de beschutte ligging is er met name in het 'noordelijke' deel van Spelwijk overlast door hangjongeren. De combinatie vrachtverkeer en fietsverkeer (schoolgaande kinderen) leidt tot onveilige verkeerssituaties. Enkele ondernemers geven aan dat het contact met de gemeente stroef verloopt: eerdere gesprekken over verbetering van de veiligheid van Spelwijk hebben tot weinig geleid. Een enkeling meent zelfs dat de verpaupering van Spelwijk te maken heeft met de focus van de gemeente op andere bedrijventerreinen (in Dronten). Betere en meer proactieve communicatie met de ondernemers zou de situatie al erg verbeteren. Daarbij is een paar keer genoemd dat het tijd wordt dat de gemeente handelt vanuit een bepaalde visie voor Spelwijk. Dit geeft duidelijkheid voor de gebruikers.

Spelwijk toekomst

Uitstraling

De ondernemers en pandeigenaren waren het bijna unaniem eens over een nettere en opgeknapte uitstraling van de openbare ruimte en panden in Spelwijk. Dit wel binnen de kaders voor wat realistisch is voor een bedrijventerrein. Met een aantal verbeteringen, krijg je zo een uitnodigende entree voor het *bedrijventerrein*; niet (alleen) voor het dorp.

Functies

Vanuit de ondernemers en pandeigenaren bestaan nauwelijks wensen voor andere functies in Spelwijk. Als ze er al zijn, gaat het om kleinschalig recreëren. Over het algemeen geldt: het is een bedrijventerrein en dat moet gewoon zo blijven. Een menging van functies of grote evenementen werkt niet met de huidige indeling en bedrijfsvoering. Daarbij wordt aangegeven dat er al voldoende functies elders in het dorp zijn en dat veel van deze functies al moeite hebben om hier het hoofd boven water te houden, laat staan in Spelwijk.

Fysieke aanpassingen

Wat volgens ondernemers en pandeigenaren concreet aangepast kan worden in het gebied heeft veel te maken met de sociale veiligheid en verkeersveiligheid. Denk aan beveiligingscamera's (of zelfs surveillance) tegen vandalisme en inbraak. Hierover moeten dan met de gemeente afspraken worden gemaakt. Enkele ondernemers opperden om het groen langs de noord- en ooststrand van Spelwijk tot ooghoogte te snoeien voor meer doorkijk en derhalve meer sociale controle. Net als bij bewoners is het creëren van veilige kruispunten genoemd en eventueel aparte fietspaden. Dit laatste mag echter niet ten koste gaan van de bereikbaarheid van het terrein voor vrachtwagens. Tot slot gaven enkele ondernemers aan dat de gemeente meer druk moet zetten op asbestsanering in het gebied ten behoeve van de veiligheid.

N.B. Net voor het zomerreces 2019 heeft de Eerste Kamer niet ingestemd met een saneringsplicht voor asbestdaken.

De 6 scenario's tijdens het Buurtgesprek

De input uit de Koffiecorner en één-op-één gesprekken is (inclusief de uitslagen van de Swipocratie tool) aan een eerste analyse onderworpen. Op hoofdlijnen zijn de ideeën, wensen en zorgen voor de toekomst van Spelwijk in 6 toekomstscenario's te gieten. In deze scenario's is een plek gegeven aan zowel de conservatieve als meer extreme ideeën. Tijdens het Buurtgesprek op 9 juli zijn de scenario's aan tafels besproken met de aanwezige bewoners, ondernemers en raadsleden. Hieronder geven we per scenario aan wat de uitgangspunten zijn en tot welke reactie dit leidde.

Scenario #1: Ondernemers in the lead

In dit scenario doet de gemeente geen grote ingrepen in de openbare ruimte en zorgt het (zoals nu) alleen voor onderhoud van wat er is. Spelwijk blijft alleen een bedrijfsfunctie houden, maar ondernemers worden meer aangesproken op de uitstraling van hun pand en terrein. De gemeente zoekt actief naar nieuwe ondernemers voor de panden die leegstaan.

De algemene reactie op dit scenario was negatief. Het is niet wenselijk dat de gemeentelijk geen actieve rol pakt in de verbetering van de openbare ruimte. Het moet een visie bepalen voor het gebied en ook voor een groot deel bijdragen aan de uitvoering ervan. Deze verantwoordelijkheid kun je niet overlaten aan de ondernemers. Daarbij werd afgevraagd of dit scenario wel leidt tot een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Scenario #2: Verzorgd bedrijventerrein

De gemeente investeert in aanpassingen in de openbare ruimte die bijdragen aan verkeersveiligheid, sociale veiligheid en een nette uitstraling. Ook zorgt het voor structureel onderhoud ervan. Het blijft een gebied met alleen een bedrijfsfunctie.

Dit scenario leidde tot positievere reacties. De gemeente heeft een duidelijke rol en het lijkt een realistisch en haalbaar scenario, afhankelijk van de omvang van de daadwerkelijke investering. Het vraagt om een daadkrachtige gemeente om nu niet alleen een pleister op de wonden te verzorgen, maar die daadwerkelijk durft te kiezen voor een structurele

verbetering van de uitstraling, (verkeers)veiligheid en de huidige vrachtwagenparkeerplaats. Al met al werd dit redelijk positief ontvangen als een goed basisscenario met oplossingen voor de grootste aandachtspunten in Spelwijk.

Scenario #3: Ruimte voor recreatie en ontmoeting

Dit scenario voorziet in een menging van functies, waarbij leegstaande bedrijvenpanden en -terreinen worden gebruikt voor recreatie en ontmoeting. Het kan hiermee initiatieven op het gebied van sport, cultuur en andere vormen van recreatie aantrekken. Wel moet er aandacht zijn voor (negatieve) concurrentie met bestaande functies in Swifterbant. Spelwijk wordt hiermee een plek waar Swifterbanters (jong en oud) graag naar toe komen. Het is daarmee belangrijk dat het gebied verzorgd, veilig en bereikbaar is.

Tijdens het Buurtgesprek riep dit scenario veel vragen op. Is het feit dat Spelwijk een bedrijventerrein is wel het probleem? Waarom zouden er andere functies moeten komen? Op dit moment (met een mogelijke nieuwe eigenaar voor de 'Meijer panden') lijkt leegstaand niet meer zo'n probleem te zijn. In het gesprek werd aangegeven dat nieuwe ontwikkelingen geen negatieve gevolgen mogen hebben op de huidige ondernemers of dat er andere negatieve effecten (zoals extra verkeersstromen) ontstaan. Daarbij werd ook hardop afgevraagd welke functies hier überhaupt haalbaar zijn vanwege de ligging van Spelwijk en de grootte van Swifterbant. Zijn er al niet voldoende recreatieve functies in het dorp zelf?

Scenario #4: Een groener Spelwijk

Om het gebied te vergroenen worden ondernemers verleid om naar een ander bedrijventerrein (bv. Tarpan) te verplaatsen. De panden die leegkomen, worden gesloopt en de bodem (indien nodig) gedeeltelijk gesaneerd. De ruimte die vrijkomt, wordt gebruikt om meer groen aan te leggen. Hierdoor ontstaat een gebied dat geschikt is voor sport en ontspanning. Er blijven weinig tot geen gebouwen meer staan. Verkeersstromen worden zoveel mogelijk beperkt en/of om Spelwijk heengeleid.

Ook dit scenario kon op weinig positieve reacties van de deelnemers van het Buurtgesprek rekenen. Swifterbant heeft al een park en voor groen en weidsheid zijn in de directe omgeving van het dorp voldoende mogelijkheden. Men zag weinig nut om bedrijven te verplaatsen om Spelwijk meer te vergroenen. Wel vonden veel mensen dat een beperkte toevoeging van (beheerbaar) groen kan bijdragen aan de aantrekkelijkheid van het gebied.

Scenario #5: Spelwijk als toegangspoort

In dit scenario ligt de focus op aanpassingen in Spelwijk om het aantrekkelijk te maken als entree voor het Swifterbant. Een mooie ingang, met duidelijke bewegwijzering en gescheiden verkeersstromen om zowel auto's als fietsers veilig in en uit het dorp te leiden.

Tijdens het Buurtgesprek werd dit scenario gezien als een kans om de verkeersveiligheid te verbeteren met overzichtelijke kruispunten en gescheiden verkeersstromen. Daarnaast speelt het in op de behoefte om Spelwijk een beter visitekaartje van het dorp te maken: een groenere entree met verzorgde gebouwen in het zicht. De kritiek op dit scenario is dat de aandacht alleen lijkt te liggen op de verbindingen tussen De Lange Streek en de Biddingweg en geen verbeteringen lijkt te hebben voor de delen van Spelwijk die hier 'achter' liggen.

Scenario #6: Regionale trekpleister

Een doel is hier om een functie te realiseren dat een breder publiek uit de regio naar Spelwijk trekt. Dit kan een attractie, trekpleister of (frequent) evenement zijn, inclusief de faciliteiten die hierbij horen. Hier wordt ruimte voor gezocht bij panden die nu leegstaan. Mogelijk is verplaatsing van een huidige onderneming nodig aangezien het vrij veel ruimte vraagt. Spelwijk zet Swifterbant op deze manier meer op de kaart en de functie kan een positieve uitwerking hebben op de lokale economie van het dorp (werkgelegenheid en 'spill over').

De deelnemers zetten duidelijke vraagtekens bij de haalbaarheid van een dergelijk scenario. Mocht de gemeente hier echt op in willen zetten, kies dan voor een functie dat past bij het karakter van Swifterbant, zoals de agrarische sector. Hier kan het onderwijs bij betrokken worden en kunnen andere lokale ondernemers op meeliften. Maar over het algemeen zagen de meeste mensen tijdens het Buurtgesprek zo'n regionale trekpleister niet zitten. De extra verkeersstromen en ruimtevraag laat veel mensen twifelen of dit in plaats van een verbetering geen verslechtering van de huidige situatie is.

Een extra Swipocratie ronde

Na het Buurtgesprek van 9 juli hadden we reacties op de besproken toekomstscenario's. Wat wederom opviel was het realisme en nuchterheid onder de deelnemers. Er bleek weinig animo voor andere bestemmingen voor het gebied of een grootschalige herstructurering. Tussen de oogharen door lees je vooral een behoefte terug voor een net, verzorgd en veilig terrein met beperkte ruimte voor andere functies (waarbij hardop wordt afgevraagd of dit wel haalbaar is).

Om deze bevindingen te toetsen, is een nieuwe Swipocratie ronde online gegaan waarop alle Swifterbanters konden reageren. Dit gebeurde aan de hand van beelden, dilemma's en stellingen. In totaal hebben bijna 600 mensen gereageerd, waarvan een derde jonger dan 35 jaar. Deze 'jonge' doelgroep hebben we tijdens de Koffiecorner en Buurtgesprek minder gesproken. De resultaten zijn gebruikt om de voorkeuren, wensen en zorgen voor de ontwikkelvarianten aan te vullen en/of te nuanceren. Door het grote bereik van de Swipocratie tool zijn de resultaten belangrijk, maar niet doorslaggevend. Omdat het een online applicatie is, mist het gesprek over de achterliggende argumenten voor bepaalde keuzes. Dit was tijdens de Koffiecorner, de één-op-één gesprekken en het Buurtgesprek wel mogelijk. Daarbij heb je bij Swipocratie alleen de keuze tussen 'eens' of 'oneens' en mist de nuance. We hanteren de Swipocratie resultaten daarom vooral als ondersteuning voor de ontwikkelvarianten en komen daarmee terug in het volgende hoofdstuk.

In bijlage 1 staan alle uitkomsten beschreven. Hieronder een tekstuele samenvatting, gebaseerd op elke uitslag per stelling.

Out-of-the-box?

Tijdens de verschillende participatieonderdelen hebben we veelvuldig gevraagd naar wilde, out-of-the-box ideeën. In bijna alle gevallen was de reactie dat dit niet past bij het karakter van Swifterbant, de behoefte van mensen en/of de mogelijkheden die Spelwijk biedt. Wij hebben dit signaal dan ook meegenomen bij de

Ontwikkelvarianten

De analyse van alle input uit het participatietraject hebben wij gebundeld en verwerkt tot een viertal ontwikkelvarianten. De ontwikkelvarianten worden geïntroduceerd met een beschrijving van voorgestelde maatregelen. Bij elke variant is de rol en verantwoordelijkheden omschreven van de gemeente Dronten, inwoners van Swifterbant en ondernemers van Spelwijk. De varianten worden ook visueel weergegeven in een schets van het bedrijventerrein, met voorgestelde ingrepen en ondersteunende referentiebeelden. We sluiten elke variant af met een weergave van gehoorde geluiden en ideeën uit Swifterbant, om een beeld te geven van de kwalitatieve en kwantitatieve resultaten die de basis hebben gevormd voor elke variant. Het hoofdstuk wordt afgesloten met onze duiding van de haalbaarheid en de steun vanuit de respondenten voor elke variant.

Ontwikkelvariant 1

Schoon, heel en veilig

De openbare ruimte (groen, wegen en trottoirs) in Spelwijk wordt opgeknapt en goed onderhouden. Met ondernemers worden afspraken gemaakt over de verzorging van het eigen terrein en pand(en). Om vervuiling en overlast tegen te gaan krijgen de vrachtwagenparkeerplaatsen aan de Industrieweg betere voorzieningen, zoals een veilige parkeerhaven en afvalbakken.

De sociale veiligheid wordt verbeterd door betere verlichting en een betere doorkijk vanaf de doorgaande weg. Met ondernemers worden de mogelijkheden besproken voor camera's en/of surveillance om overlast tegen te gaan.

Er wordt een aantal maatregelen genomen om de verkeersveiligheid in Spelwijk te verbeteren, zoals gescheiden fietspaden, veilige oversteekplaatsen en overzichtelijke(re) kruispunten. Om menging van fiets- en vrachtverkeer te verminderen, verdwijnt de fietsdoorsteek bij de rotonde op de Dronerringweg. Hiervoor in de plaats komt een fietsdoorgang ter hoogte van De Koningshof.

Wat is ieders rol?

Gemeente Dronten heeft een proactieve houding om verbeteringen door te voeren m.b.t. het openbaar groen, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Hierin betreft ze de ondernemers en bewoners op relevante thema's.

Bewoners zijn in dit scenario primair 'passanten': de straten van Spelwijk worden gebruikt om in en uit Swifterbant te komen. Betrokken bewoners denken mee met de gemeente over het thema verkeersveiligheid.

Ondernemers en pandeigenaren zorgen dat hun eigen terrein en pand(en) er verzorgd uitziet. Met de gemeente denken ze mee over verbeteringen op het gebied van sociale veiligheid en verkeersveiligheid (in relatie tot bereikbaarheid van hun terrein).

Ontwikkelvariant 1

Schoon, heel en veilig

Goed onderhouden openbare ruimte

Gescheiden fietspaden

Nieuwe fietsdoorsteek en doorsteek bij rotonde verdwijnt.

Goed onderhouden openbare ruimte

Doorkijkje tussen de bomen

Veilige en snelle fietsroutes met gescheiden fietsstroken

Beveiliging

Goede voorzieningen voor de vrachtwagenparkeerplaatsen

Verzorgde panden

Wat vindt Swifterbant?

"[Als het een bedrijventerrein blijft] zorg dan wel voor schone en aantrekkelijke bedrijven zoals Timmerman."

"Als ik nu 's avonds door Spelwijk fiets, bel ik altijd mijn ouders, het voelt niet fijn anders"

"Als je investeert in de openbare ruimte, onderhoudt dat dan."

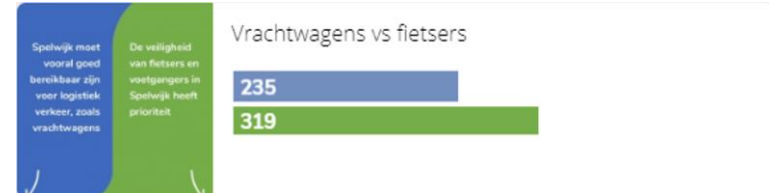
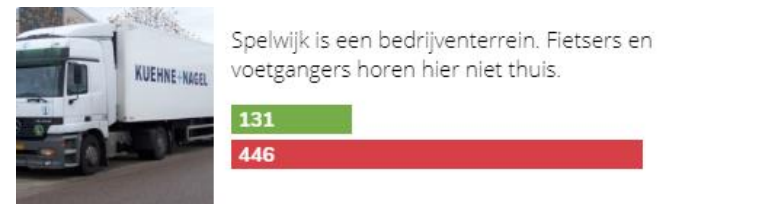
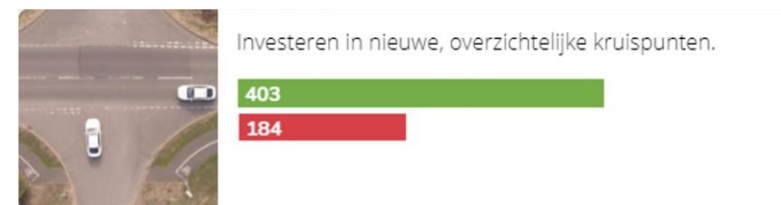
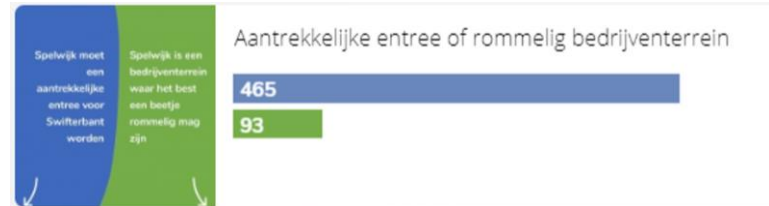
"Ik houd mijn hart vast dat er geen kind onder één van onze vrachtwagens komt"

"Verbeter de verkeersveiligheid voor fietsers. Dit is echt nodig!"

"Het moet vooral een stuk netter worden"

"Zorg voor overzichtelijkheid in het gebied: niet te rommelig want hierdoor vergroot je de veiligheidsproblemen."

"Ik heb al veel schade opgelopen door vernielingen op mijn terrein"

Ontwikkelvariant 2

Entree van Swifterbant

De revitalisering van Spelwijk wordt vooral gedaan om een aantrekkelijke en veilige entree naar het dorp te creëren. De focus ligt daarom op het gebied rondom de Industrieweg tussen de Biddingweg en De Lange Streek.

Hier worden overzichtelijke kruispunten gecreëerd met aparte fietspaden en trottoirs. Er kan zelfs worden gedacht aan het doortrekken van De Lange Streek in één rechte lijn tot aan de Biddingweg.

Qua uitstraling krijgt dit gebied een facelift. De openbare ruimte krijgt een nette, vriendelijke uitstraling door aanleg van extra groen en bloemen. De panden aan deze entree zien er verzorgd uit. Spelwijk is hiermee een visitekaartje voor Swifterbant.

Wat is ieders rol?

De gemeente moet samen met bedrijven rondom de entree aan de tekentafel gaan zitten voor een aantrekkelijke en veiligere Industrieweg. Daarnaast investeert de gemeente in de openbare ruimte in dit deel van Spelwijk.

Bewoners van Swifterbant hebben in dit scenario geen expliciete rol, los van het feit dat ze mee kunnen denken over een veilige straatindeling en een aantrekkelijke openbare ruimte.

Voor ondernemers 'buiten' de entree verandert er niet zo veel. De ondernemers rondom de entree (Industrieweg tussen Biddingweg en De Lange Streek) zijn actief met de gemeente in gesprek over de straatindeling en zorgen voor een mooie uitstraling van hun terrein en pand(en).

Ontwikkelvariant 2

Entree van Swifterbant

Gescheiden fietspaden

Vriendelijk entree:
groen en bloemen

Ontwikkelvariant 2a

Entree van Swifterbant

incl. doortrekken De Lange Streek

Overzichtelijke kruispunten

Gescheiden fietspaden

Vriendelijk entree:
groen en bloemen

Overzichtelijke kruispunten

Wat vindt Swifterbant?

“Spelwijk is een lelijke entree, vooral door de lelijke panden die er nu staan. Een gebouw zoals dat van Timmerman zou beter zijn.”

“Ik rijd vaak via Spelwijk het dorp in. Het oogt erg rommelig en onaantrekkelijk: een slecht visitekaartje voor Swifterbant.”

“Het kruispunt en de gekke bocht bij de autogarage zorgt voor gevaarlijke situaties. Ik zie dagelijks bijna-aanrijdingen.”

“Ik woon aan de Bloemenzoom. Dan is Spelwijk absoluut geen reclame als je visite krijgt.”

Ontwikkelvariant 3

Achtertuin van het dorp

Er wordt op een gerichte manier kleinschalig groen en mogelijkheden tot recreatie toegevoegd. Op deze manier wordt er gehoor gegeven aan het geluid dat er behoefte is aan meer plekken om samen te komen en een indirect effect is dat de sociale veiligheid een flinke boost krijgt.

Een duidelijke verkeerssituatie zorgt voor een scheiding in recreatie en bestemmingsverkeer. Op deze manier wordt Spelwijk meer onderdeel van Swifterbant en krijgt het een sfeer waarin in een ondernemende sfeer genoten kan worden van een wandeling.

Er worden maatregelen genomen, gericht op het versterken van de sociale veiligheid middels het creëren van meer en beheerbaar groen, nieuwe paden en bankjes. Het straalt een duidelijke visie uit vanuit de Gemeente, waarbij wordt ingezet op groen, leefbaarheid en sociale cohesie. Tegelijkertijd gaat dit niet ten koste van de ruimte en bedrijvigheid van ondernemers.

Wat is ieders rol?

De gemeente is verantwoordelijk voor het behouden van een goede balans tussen de ondernemers en wandelaars. Hoewel een dergelijke combinatie voor veel positiviteit kan zorgen, liggen er altijd risico's op de loer. Hier moet de gemeente actief voor waken.

Bewoners maken gebruik van Spelwijk en zijn onderdeel van de ontwikkeling, maar de ondernemers hebben nog steeds de bovenhand. Spelwijk is een bedrijventerrein, waar bewoners van mee mogen genieten.

Ondernemers staan middenin Swifterbant: ze kunnen hun onderneming gericht uitbouwen en zijn tegelijkertijd onderdeel van een wandelgebied in Swifterbant. Dit vraagt van de ondernemers wel de verantwoordelijkheid en daadkracht hun panden ook als onderdeel te gaan zien van een wandelgebied.

Ontwikkelvariant 3

De achtertuin van het dorp

Wandelpaden in het groen

Uitzicht over de polder

Wat vindt Swifterbant?

"Met meer groen en in het oog springende vernieuwing kan Spelwijk Swifterbant uit de dip en vergrijzing te trekken."

"Swifterbant en de omgeving is al groen genoeg. Waarom zou je Spelwijk dan extra groen moeten maken?"

"Het net aangelegde 'Fitlint' zou mooi kunnen beginnen in Spelwijk, met een groep fitnessapparatuur bij elkaar."

"Op een bedrijventerrein moet het groen er netjes uitzien, maar het is geen plek om te recreëren."

"Ik laat mijn hondje dagelijks uit bij het pad aan de rand van Spelwijk. Dit pad uitbreiden is een goed idee."

"Een (belevings)bos of parkachtige omgeving is een reden om naar Spelwijk te gaan."

Alleen bedrijven of andere activiteiten

245

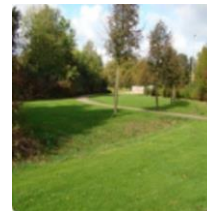
311

Spelwijk is al groen genoeg.

150

414

Meer ruimte voor groen en ontspanning

466

121

Meer ruimte voor wandelaars

450

143

Spelwijk is een bedrijventerrein. Fietsers en voetgangers horen hier niet thuis.

131

446

Toekomstplannen voor Spelwijk mogen nooit ten koste gaan van huidige ondernemers.

388

181

Ontwikkelvariant 4

Ruimte voor andere functies

Spelwijk krijgt een nieuw karakter, waar recreëren een belangrijke rol gaat spelen. Bewoners geven aan dat deze behoefte er ligt. Een plek waar ook bewoners buiten Swifterbant naartoe komen, als rustige trekpleister in de polder. Eventueel een agrarische invulling behoort hier tot de mogelijkheden.

Belangrijk is dat Spelwijk een industrieel karakter behoudt, en past bij Swifterbant. Eventuele horeca gelegenheden dienen dus ook aan te sluiten bij de sfeer van een bedrijventerrein.

Een behoefte die er bij de bewoners speelt is een plek waar evenementen (yoga-sessies, workshops, presentaties) gehouden kunnen worden. Deze behoefte past perfect bij een Spelwijk dat ondernemend is met haar ondernemers en haar mogelijkheden om samen te komen, samen te ontdekken en samen te creëren. Continu zal er samen met bewoners en ondernemers gezocht blijven worden naar nieuwe invullingen.

Wat is ieders rol?

De invulling van Spelwijk verandert. In deze transitie speelt de gemeente een actieve rol. Erg belangrijk is het meenemen van zowel ondernemers als bewoners in dit traject. Dit geldt zowel voor ideeën en initiatieven als voor zorgen en bezwaren.

Bewoners krijgen meer ruimte voor initiatief binnen Spelwijk. Zij zullen dan ook een actieve rol moeten nemen in de ontwikkeling van het nieuwe Spelwijk. Alleen dan kan er een goede balans gevonden worden in beide functies.

Spelwijk wordt meer dan alleen een bedrijventerrein. Dit is wettelijk voor ondernemers, maar heeft ook positieve kanten: een levendiger gebied, een sterkere connectie met het dorp, mogelijk meer aanloop van buiten Swifterbant en economische kansen door nieuwe activiteiten.

Ontwikkelvariant 4

Ruimte voor andere functies

Blijvende nadruk op goed uitziende bedrijvigheid

Sportmogelijkheden in de buitenlucht

Sportmogelijkheden in de buitenlucht

Funciemenging waar ruimte vrij komt

Ruimte voor andere functies

Een voorbeeld: een cursusruimte

Sportmogelijkheden in de buitenlucht

Wat vindt Swifterbant?

"Een mooie kans voor iets op recreatiegebied en ontmoeting; is er nog weinig in Swifterbant."

"Als Spelwijk meer bezoekers trekt, krijgen we juist nog meer overlast en meer verkeer. Dat willen we niet."

"Een (klein) atelier of theetuin zou een reden zijn om er te komen, als het maar niet concurreert met de andere evenementlocaties."

"Spelwijk moet gewoon een bedrijventerrein blijven. De huidige ondernemers zitten er goed."

"Het is al lastig om voorzieningen in het centrum van Swifterbant draaiende te houden, laat staan in Spelwijk."

"Meer sociale veiligheid als oplossing voor hangjeugd."

"Wat meer reuring overdag zou het dorp goed doen, maar het moet wel passen."

Spelwijk als hotspot voor bijeenkomsten/evenementen voor de agrarische sector

352

237

Spelwijk is een bedrijventerrein. Recreatieve voorzieningen horen in het dorpscentrum.

262

309

Ontwikkel een locatie voor bijeenkomsten/evenementen. Bezoekers van buiten aantrekken is goed voor Swifterbant

397

169

Meer recreatieve functies of niet

359

190

Alleen bedrijven of andere activiteiten

245

311

Bezoekers van buiten of zo min mogelijk verkeersstromen

356

200

#1 Schoon, heel en veilig

In deze variant komt een groot deel van de meest nadrukkelijk besproken punten uit het participatietraject samen: verzorgde uitstraling, verkeersveiligheid en meer sociale controle. Dergelijke maatregelen worden ook duidelijk ondersteund door de respondenten. De ingrepen in de openbare ruimte (zowel in de infrastructuur als het groen) vergen een investering vanuit de gemeente. Het is belangrijk om aandacht te houden voor de verschillende belangen van ondernemers (bereikbaarheid) en bewoners (veiligheid). Deze variant resulteert wel in een oplossing van de belangrijkste negatieve punten van Spelwijk en vormt daarmee een goede basis voor de toekomstontwikkeling van het gebied.

#3 Achtertuin van het dorp

De behoefte om dichtbij huis in een groene omgeving te kunnen wandelen, fietsen en ontspannen is veelvuldig besproken in het participatietraject, waarbij Spelwijk veelal als geschikte locatie wordt gezien. Daarnaast is ook regelmatig aangegeven dat Swifterbant al voldoende groen heeft en dat een bedrijventerrein juist geen geschikte locatie is voor meer groen. Een tweeledig beeld dus. Deze variant verbetert de uitstraling van Spelwijk en het leefklimaat van omliggende woongebieden, met minimale impact op bedrijvigheid en de indeling van het bedrijventerrein. Nadelen zijn dat er naast groen weinig aandacht is voor het opknappen van de openbare ruimte en dat maatregelen rond verkeersveiligheid summier zijn. Wij denken dat deze variant een aantal problemen kan oplossen, maar niet allesomvattend is.

#2 Entree van Swifterbant

Deze variant focust zich op het drukst bezochte en meest in het oog sprekende deel van het bedrijventerrein: de entree tussen de Biddingweg en De Lange Streek. Dit deel van Spelwijk aantrekkelijker en veiliger maken zal de algehele perceptie van bewoners, ondernemers en bezoekers verbeteren. Dit blijkt ook uit de reacties van respondenten. Wij denken dat met deze variant op een efficiënte manier veel winst valt te behalen in de uitstraling van Spelwijk. Het optionele doortrekken van De Lange Streek richting de Biddingweg is wel een grote ingreep. Het is een bewuste keuze om het deel buiten de entree niet op te knappen. Dit sluit aan de wens van met name ondernemers om Spelwijk als bedrijventerrein niet teveel 'aan te harken'. De behoefte aan meer (sociale) veiligheid in het hele gebied wordt echter niet aangepakt in deze variant.

#4 Ruimte voor andere functies

Is een bedrijventerrein ook geschikt voor andere functies dan bedrijvigheid? In het participatietraject was er veel verdeeldheid over het antwoord op deze vraag. Een deel ziet vooral tegengestelde belangen, een ander deel ziet ruimte voor kansen. Ruimte voor andere functies kan voor meer economische activiteit, sociale controle, betere uitstraling en een verbeterd imago zorgen. Het succes van een dergelijk initiatief hangt samen met zorgvuldige voorbereiding, uitvoering, management en samenwerking. Hierbij moet goed worden gekeken naar de negatieve gevolgen van andere functies op de huidige ondernemers en de nabije omgeving. In onze ogen is dit een *high-risk, high-reward* variant.

Naar een toekomstbeeld voor Spelwijk

Richting kiezen

De vier verschillende ontwikkelvarianten uit het vorige hoofdstuk helpen om richting te geven bij een toekomstbeeld voor Spelwijk. Uit alle gesprekken die we de afgelopen maanden voerden, kwamen bepaalde voorwaarden voor een beter Spelwijk terugkerend naar voren. Deze werden tijdens de verschillende Swipocratie rondes bevestigd. Wij zien dit als een basis voor de toekomstontwikkeling:

- ❖ Een goed verzorgde openbare ruimte (o.a. beheerbaar groen);
- ❖ Nette, verzorgde en gevulde bedrijfspanden;
- ❖ Verbetering van de verkeersveiligheid;
- ❖ Verbetering van de sociale veiligheid / aanpak van overlast.

Deze maatregelen komen in verschillende samenstellingen voor in de voorgestelde ontwikkelvarianten. In het voorgaande hoofdstuk hebben wij uiteengezet wat de onderdelen van de varianten zijn en welke voor- en nadelen hierbij komen kijken. Aangezien de ontwikkelvarianten *richtinggevend* zijn, is het niet nodig om een harde keuze te maken voor één variant. Het is mogelijk om bepaalde elementen uit een variant toe te voegen en ervoor te kiezen andere elementen niet mee te nemen. Zie het dan ook meer als een menukaart met een basisgerecht waarbij je andere gerechten kunt toevoegen.

Nu is het moment om een richting te kiezen voor de ontwikkeling van Spelwijk. In deze fase is het nog een toekomstbeeld op hoofdlijnen, maar ook daarvoor moeten al keuzes worden gemaakt. Na het bepalen van het toekomstbeeld kan worden gestart met de verdere uitwerking ervan: welke maatregelen hieronder vallen, waar deze maatregelen worden gerealiseerd, wie erbij worden betrokken en hoeveel het mag kosten. Deze vragen kun je pas goed beantwoorden als je tijdens de stap ervoor een stip op de horizon hebt gezet.

Het vervolg

Onze gesprekken met bewoners en ondernemers in Swifterbant hebben bevestigd dat de situatie in Spelwijk leeft. Dit blijkt ook uit het grote aantal mensen dat deelnam aan de Swipocratie tool. Er is behoefte aan verbetering van Spelwijk en bereidheid om hierover mee te denken en te praten. De ontwikkelvarianten in dit visiedocument zijn een resultaat hiervan.

Door het actief benaderen van bewoners en ondernemers is een goede basis gelegd om in de toekomst mee door te gaan. Dit schept ook verwachtingen om als gemeente een richting te kiezen voor de toekomst van Spelwijk. En misschien wel het belangrijkste: om de omgeving hier bij te blijven betrekken. Uiteraard bestaan er verschillende belangen, wensen en meningen. Juist daarom blijft het van belang om goed te communiceren over de toekomstplannen voor Spelwijk, in gesprek te blijven met de betrokkenen en keuzes toe te lichten. Uit onze ervaring bleek dat een doelgroepgerichte aanpak goed werkt, niet iedereen heeft namelijk dezelfde wensen en verwachtingen op het gebied van participatie.

We bespeurden tijdens het proces op verschillende manieren scepsis over de houding van de gemeente richting Swifterbant. Aan de andere kant waren er ook positieve reacties op de manier waarop mensen zijn uitgenodigd om mee te denken over de toekomst van Spelwijk. Daarnaast is meerdere malen genoemd dat er al zichtbare verbeteringen in Spelwijk zijn, zoals het opknappen van het pand aan de Industrieweg 2-4 en de nieuwe eigenaar van de voormalige 'Meijer panden'. Dit is een mooi momentum voor de gemeente om door te gaan in een positieve flow.

Bijlage 1 - Overzicht Swipocratie uitslagen

Ronde 1

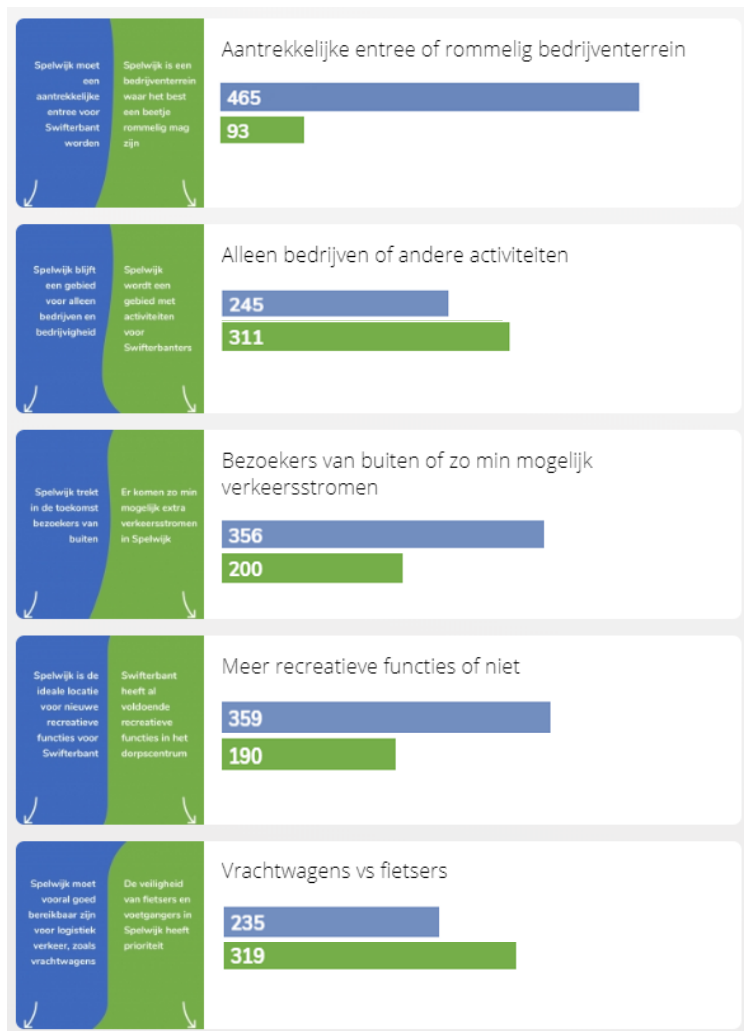
Ronde 2

 <p>De gemeente moet meer tijd en energie steken in het aantrekken van nieuwe ondernemers als een pand leegstaat</p> <p>467 104</p>	 <p>Spelwijk is een bedrijventerrein. Recreatieve voorzieningen horen in het dorpscentrum.</p> <p>262 309</p>
 <p>Ontwikkel een locatie voor bijeenkomsten/evenementen. Bezoekers van buiten aantrekken is goed voor Swifterbant</p> <p>397 169</p>	 <p>Spelwijk moet worden opgeknapt om een fraaiere toegang tot Swifterbant te worden.</p> <p>502 60</p>
 <p>Spelwijk is al groen genoeg.</p> <p>150 414</p>	 <p>Toekomstplannen voor Spelwijk mogen nooit ten koste gaan van huidige ondernemers.</p> <p>388 181</p>
 <p>Spelwijk is een bedrijventerrein. Fietzers en voetgangers horen hier niet thuis.</p> <p>131 446</p>	

Groen = eens met deze stelling

Rood = oneens met deze stelling

Ronde 3

Blauw = Spelwijk moet een aantrekkelijke entree voor Swifterbant worden

Groen = Spelwijk is een bedrijventerrein waar het best een beetje rommelig mag zijn

Blauw = Spelwijk blijft een gebied voor alleen bedrijven en bedrijvigheid

Groen = Spelwijk wordt een gebied met activiteiten voor Swifterbanters

Blauw = Spelwijk trekt in de toekomst bezoekers van buiten

Groen = Er komen zo min mogelijk extra verkeersstromen in Spelwijk

Blauw = Spelwijk is de ideale locatie voor nieuwe recreatieve functies voor Swifterbant

Groen = Swifterbant heeft al voldoende recreatieve functies in het dorpscentrum

Blauw = Spelwijk moet vooral goed bereikbaar zijn voor logistiek verkeer

Groen = De veiligheid van fietsers en voetgangers in Spelwijk heeft prioriteit

Colofon

Uitgave: Jonge Honden, Utrecht

Auteurs: Jor van der Mijl, Suzy
Koot, Rens Weenink,
Marnix ten Holder